

Kakor v Sodomi in Gomori

Opis vulkanske katastrofe v Južni Ameriki

Ognjenik Tingviririka, o katerem so mislili, da je že ugasel, pa je pri sedanjí katastrofi pričel bruhati prvi.

Velikost potresnega ozemlja

Ozemlje, ki ga je zajela potresna katastrofa, je veliko večje, kakor n. pr. površina cele Italije. Razteza se od Valparaiza do Buenos Airesa in celo doli do Patagonije. Vsega skupaj je izbruhnilo 8 andskih ognjenikov, o katerih so mislili, da so že popolnoma ugasli. Izbruh so spremljali potresi, podzemeljsko bobnenje, električne strele in pepelnat dež.

Najpreje je začel bruhati orjaški vulkan Tingviririka, za tem Deskabesado in Dumavo in za njim ostali.

Zemlja pokrita od pepela ima v premeru okoli 1400 km. Nad Buenos Airesom je padal pepelnat dež celih 24 ur. Pepel je bil topel in prodiral tudi skozi zaprta okna in vrata. Avtomobili puščajo po cestah globoke sledove, kakor če bi vozili po snegu, kajti pepel je jasno svetle sive barve. Tudi ladje v pristanišču so pokrite s pepelom. V začetku so se ljudje nad tem zabavali, pozneje pa so postali resni, kajti nastopil je popolen mrak. Zrak je postal zadušljiv, tako da so začeli ljudje močno pokašlevati. Brezdvomno bo to imelo za posledico veliko pljučnih bolezni. V mestu so morali prižgati vse luči, v uradih je prenehalo delo. Na ceste so se ljudje pojavljali samo z gostimi pajčolani. Vsega skupaj je padlo nad mesto gotovo nad 3000 ton pepela. Promet je otežkočen.

Mesto v smrtni nevarnosti

Med vsemi argentinskimi mesti je najbolj prizadeto mesto Malague v provinci Mendoza, ki se nahaja približno 100 km daleč od izbruhlih vulkanov. Tla, na katerih je mesto zgrajeno, so popolnoma spokala. Dihanje je bilo tako težko, da je prefekt v Mendoza prosil vlado, da pošlje v okraj aparate s kisikom. Vlada je z letali odposlala v mesto veliko pomožno ekspedicijo, ki je pristopila k evakuaciji prebivalstva, ki ga je nad 80.000.

Poročila iz Čile

Tudi država Čile je hudo prizadeta od katastrofe. Vsa čilska tla se neprestano tresejo. Tema je tako velika, da se skozi njo vidi samo rdeče svetlikanje vulkanov. Nad vulkanom Tingviririka žari ogromna ognjena pajlača. V glavnem mestu Čile Santiagu počiva vse delo. Vsled pepela se ne vidi solnčnega vzhoda in samo opoldne je bil pepelní mrak nekoliko razsvetljen od solnčnih žarkov. Nenavaden je kontrast med temi žarki in pa svetlo sivimi pepelnatimi oblaki.

Enak položaj je v Valparaizu. Vsi čilski vlaki so polni beguncev.

Vulkana Deskabezado Grande in Deskabezado Piccolo sta metala ogromne stebre ognja. V mestu Talza, ki se nahaja kakih 100 km od Andov, je pepelnat vihar divjal tako, kakor je moral divjati, ko sta se pogreznili Sodoma in Gomora. V mestu Curico 125 km daleč od Santiaga leži

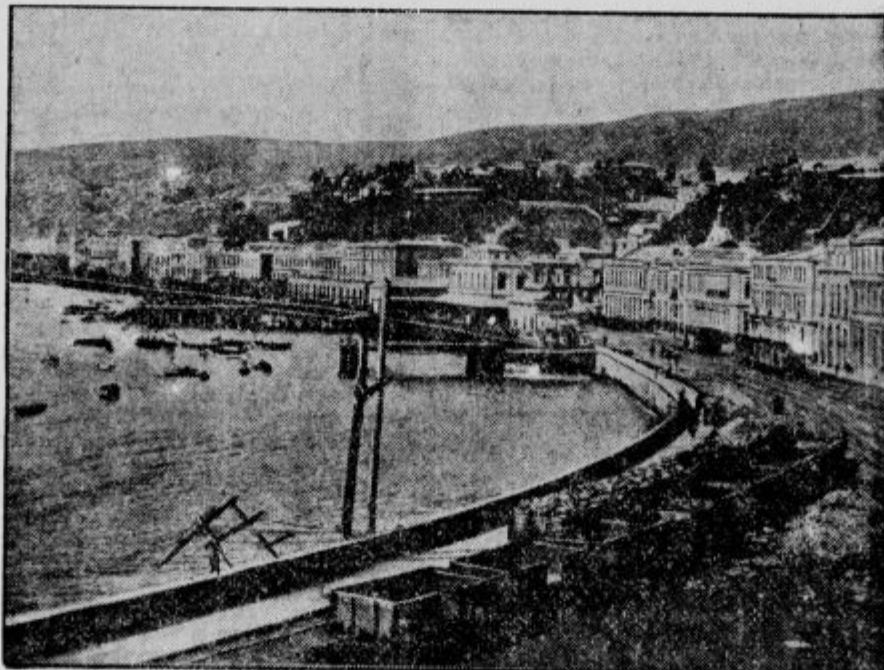
Pogled na mesto Santiazo

Zemljevid od katastrofe prizadetega ozemlja. V sredi gorskega grebena se nahajajo vulkani Tinguiririca, — pod njim mesto Mendoza, ki je največ trpelo in je skoraj popolnoma uničeno —, Deskabezado, Misti in drugi.

Kaj pravi neki znanstvenik

Vulkanolog prof. Marrarero iz Buenos Airesa se boji, da bo izbruhom vulkanov sledila cela vrsta potresov in sicer ne samo v južni Ameriki ampak tudi po drugih krajih sveta. Ker so pokrajine, kjer so vulkani izbruhnili, redko naseljene, se upa, da je število žrtev primeroma majhno, čeprav bodo točna poročila prišla šele, ko bodo vzpostavljene prometne zveze. Do sedaj

Pogled na pristanišče Valparaíso v državi Čili. To pristaniško mesto leži ob obronkih Cordillerov, v katerih je center katastrofe.

zdrružena kako bi prizadela več škode prebivalstvu.

Cepprav se zdi, da delavnost vulkanov v centralnih pokrajinah Andov ponehuje, vendar še ni nehala nevarnost nadaljnjih katastrof.

Poizvedovalna letala

Letalci, ki so se dvignili iz argentinskih postaj, poročajo, da je nemogoče približati se vulkanski coni. Najbolj predzorni piloti so se pognali 15 km do vulkana Kamaliko, toda oni ne vedo veliko povedati, zakaj čim bolj se letalo približuje vulkanu, tem gostejša je tema in tem težje postaja dihanje. Čilenski avijatičarji, ki so se vrnili s svojih poizvedovanj v smeri vulkana Quisapo, pa poročajo, da se je ta ognjenik pomiril.

Položaj prebivalstva, ki je najbolj blizu katastrofne cone, je jako težak, ker je vsaka pomoč skoro nemogoča. Če se pomisli, koliko prahu je padlo na Buenos Aires, ki je oddaljen 800 milj od vulkanskega ozemlja, pa na Valparaizo in na Santiago, ki se nahajata na nasprotni strani Andov, potem si lahko predstavljamo, kakšno ogromno škodo je moral pepelní vihar povzročiti na zapadu provincije Mendoza, ki je najbolj blizu eruptivski coni. Ker so vse zveze z najvažnejšimi centri južne Amerike prekinjene, zato še ni sedaj končnih zanesljivih poročil o obsegu katastrofe. Ognjena lava je vsepovsod povzročila požare.

Bežeče prebivalstvo

V ogrožene kraje so poskusili poslati poizvedovalce na konjih, kateri so jezdili v smeri proti vulkanom. Toda njihov uspeh je zelo majhen. Nekateri poizvedovalci so sporočili, da so na poti našli farme popolnoma prazne. Prebivalstvo je že ob prvih znakih vulkanskih izbruhov pobegnilo, ni pa znano, kje se ljudje skrivajo. Tudi veliko malih mest je popolnoma zapuščenih od prebivalcev. Po vsej pokrajini je padel pepel 20—30 cm visoko, ponekod pa dosega celo višino 1 m. Ogromni pašniki so pokriti v takem obsegu s pepelom, da ljudje ne vedo, kako ga bodo pospravili. Zelo so v skrbeh, kaj bo z živino, ki ne bo imela krme. Nekateri pa mislijo, da se bo pepel sčasoma spremenil v najboljše gnojilo. Toda tudi, če bi se kaj takega zgodilo, bo to prepozno, tako da se argentinski živinorejci bojijo velikih izgub. Prebivalstvo ima edino še to upanje, da bo dež škodo kolikor toliko popravil in odplaval pepel z vno gradov, sadnikov in žitnih usevov, ki so tudi uničeni

ljaje zemeljske skorje. Za čudo pa se to ni zgodilo.

Ko so vprašali n. pr. vodjo tržaške potresne opazovalnice prof. Vercellija, kako da si je to razlagati, je odgovoril, da aparati, kakršni so dosedanjí, registrirajo samo take potrese vulkanskega značaja, ki se zgodijo v globokih plasteh zemeljske skorje. Takí pretresljaji se namreč kakor morski valovi prenašajo od ene točke sveta do druge, tako da obkrožijo zemeljsko oblo dvakrat ali celo trikrat. Take potrese naši aparati zaznamenujejo. Ne zaznamenujejo pa pretresljajev, ki se zgodijo bolj na površju. Sicer pa so seizmografski aparati šele v svojem začetku in niso tako izpopolnjeni kakor bi bilo želeli. Naj so naši instrumenti še tako precizni, oni zaznamenujejo komaj eno tisočinko vseh potresov, ki se v resnici zgodijo.

Umrí med govorom

V Berlinu se je te dni vršilo zborovanje zdravnikov, na katerem so se posvetovali o novih predpisih občine glede zdravljenja ubogih in brezposelnih. Proti tej odredbi je govoril predsednik društva stalno nameščenih zdravnikov dr. Wolff. Med njegovim izvajanjem ga je zadela srčna kap in dr. Wolff se je zgrudil mrtev.

Amerika zahteva uničenje vseh tankov, težkih in daljnometnih topov in odpravo vseh priprav za vojno s plini. V imenu Združenih držav je ta predlog stavil vodja delegacije poslanik Hugh Gibson.

Tragična smrt učenjaka

Časopisje prinaša podrobnosti o tragični smrti uglednega dunajskega znanstvenika dr. Aleksandra.

Dr. Gustav Aleksander, znameniti specialist za bolezni ušes, je v torek proti večeru zapustil kliniko, kjer je ravno z uspehom izvršil nevarno operacijo. Nedaleč od klinike mu je prišel nasproti neki moški, ki je očitno prežal nanj in oddal več strelav. Znameniti zdravnik se je takoj zgrudil mrtev, zadet v srce, dočim je zločinec skušal pobegniti. Po kratki borbi so ga prijeli in stražniki so ga le s težavo rešili strašne sodbe razjarjenega občinstva.

Na policiji so dognali, da je zločinec krojaški pomočnik Soukal, ki je izjavil, da je izvršil strašno dejanje iz maščevalnosti, češ, da ga je profesor svojčas operiral tako nesrečno, da je postal nesposoben za svoj poklic. Res so dognali, da je isti Soukal že pred 20 leti izvršil na profesorja atentat, ne da bi profesorja zadel. Porotno sodišče ga je oprostito na podlagi izvedeniškega mnenja psihiatrov, da je Soukal neodgovoren za svoje dejanje, ker trpi na maniji, da ga zasledujejo. Vsed tega ga je policija oddala tudi sedaj na opazovalnico.

Dunajsko vseučiliške zgubi z dr. Aleksandrom specialista velikega slovesa in bo težko izpopolnilo njegovo stolicu.

MALENKOSTNA RAZLIKA

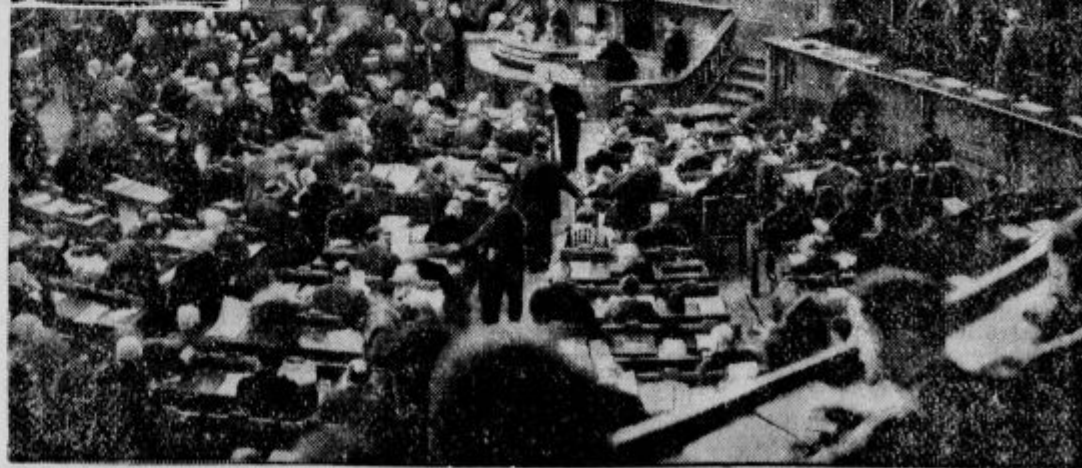
»Oče, sedaj tolikrat čitam v listih besede solvenca in insolvenca. Kakšna je razlika med njima?«

»Ne velika, pogosto kvečjemu 14 dni.«

*

»Zdi se mi, da se zaostalost in bedastoča ravno tako podeduje kakor inteligenca.«

»Nikar ne govori tako nespoštljivo o svojih starših.«

Poslednja seja pruskega deželnega zbora. Deželni zbor največje nemške dežele je razpuščen in 23. aprila se vršijo nove volitve. Na svoji zadnji seji je zbor sprejel zakon, po kateri more biti predsednik vlade izvoljen samo z večino glasov. Doslej je zadostovala relativna večina. S to spremembo so hoteli preprečiti izvolitev kakega hitlerovca, ki bodo brez dvoma dobili relativno večino. Na levi: predsednik vlade Braun (soc. dem.), ki je pričel neusmiljeno preganjanje organizacije narodnih socialistov in obilvil za Hitlerja kompromitirajoče dokumente o njegovih veleizdajniških namerah.

